

Vlada Crne Gore

Kabinet predsjednika Vlade CG

N/r predsjednika Igora Lukšića

Povodom natpisa u dnevnom listu „Vijesti“ od 17. 06. 2011. godine obraćam se saopštenjem u pogledu budućeg potpisivanja Konkordata Crne Gore i Svete Stolice (Vatikana).

Želim da napomenem da podržavam ideju o potpisivanju novog konkordata, mada sadržina ovog međunarodnog dokumenta je ostala nepoznata katoličkoj zajednici, naročito onoj u Baru koja broji više hiljada katolika, ali i široj stručnoj javnosti.

Smatram da crnogorska vlada prije potpisivanja i ratifikovanja konkordata je dužna da održi javnu raspravu i da obavijesti stručnu i širu javnost o njegovim odredbama, s obzirom na dalekosežni karakter ovog akta za buduće ukupne vjersko – političke odnose u Crnoj Gori.

Nijesu poznati razlozi zbog čega se pregovori vode iza očiju javnosti, kada taj akt treba, prije svega, da reguliše vjerska prava i obaveze crnogorskih državljana, ali i odnos lojalnosti katoličkih poglavara u državi Crnoj Gori. Zabrinjavajuće je da novi konkordat ne spominje više hiljada Crnogoraca katoličke vjere, koji predstavljaju apsolutnu većinu u Baru u okviru ove zajednice, već se Barska nadbiskupija, nasljednica Dukljanske metropolije bez bilo kakvog historijskog utemeljenja smješta u neku instituciju koja pripada samo albanskom narodu. Da li se crnogorska vlada na taj način indirektno odriče svoje najstarije duhovne institucije, svog državnog kontinuiteta koji započinje katoličkim dinastijama Vojislavljevića i Balšića. Da li znate da je dvorska kancelarija kralja Mihaila Vojislavljeća bila u Kotoru, da li znate da je Blažena Oznana kotorska Crnogorka, da li imate spoznaju da je od strane katoličkog i pravoslavnog življa na Skupštini u Dobroti 1813. godine izvršeno ujedinjenje Boke i Stare Crne Gore, da je potvrđena svijest ovog naroda o zajedničkom državnom i etničkom porijeklu.

Izostavljanje Crnogoraca katolika, pogotovo onih sa područja Bara, iz teksta budućeg konkordata bilo bi štetno i suprotno domaćem i međunarodnom pravu, jer su oni jedni od nosilaca državno – duhovnog kontinuiteta ovog naroda i države. U suprotnom, Vlada Crne Gore bi svojevoljno amputirala dio sopstvenog hiljadugodišnjeg identiteta, a što u krajnjem ne korespondira sa statističkim pokazateljima na održanim popisima stanovništva u Crnoj Gori od 1948. do 2011. godine. U konkretnom slučaju, tj. po prijedlogu konkordata to bi značilo da neko bratstvo Lukšića iz Crmnice koje potiče iz Spiča (Sutomora) bi moralo samo biti albanskog ili

hrvatskog porijekla, ali ne i crnogorskog. (Viđeti: Erdeljanović J., *Stara Crna Gora i Bokelji*, Podgorica, 1997., str. 390. Detaljnije: Novaković R., *Spič*, Beograd, 1997., str. 102.).

Sve navedene činjenice ukazuju da bi bilo apsurdno da tekst Konkordata iz 1886. godine bude kvalitetniji i da je odražavao stvarne potrebe katoličkih vjernika, a da novi konkordat stvara preduslove za značajne podjele unutar katoličke zajednice. Vjerovatno ste upoznati da se više stotina vjernika i građana Bara obraćalo javnosti još 1998. godine, kada je imenovan sadašnji nadbiskup, zahtijevajući da se ne diskriminišu Crnogorci katoličke vjere, već da se poštuje notorna istorijska činjenica da je Dukljansko – barsku nadbiskupiju utemeljio dukljansko – zetski kralj Mihailo Vojislavljević, a obnovio je posljednji crnogorski suveren Nikola I Petrović 1886. godine. Dakle, Konkordatom se ne mogu uređivati prava pripadnika nacionalnih manjina, jer je to već regulisano crnogorskom ustavnom i zakonskom regulativom, već se ovim dokumentom mora konstatovati da su u istorijsko – državnom smislu Barska nadbiskupija i Kotorska biskupija autohtone crnogorske duhovne institucije, koje baštine vjernici crnogorske, hrvatske i albanske nacionalnosti.

U tom smislu, zahtijevam u ime Matice crnogorske – Ogranak Bar, ali i brojnih vjernika da Crnogorci katolici uđu u tekst novog konkordata, da u katoličkim župama jezik u upotrebi bude crnogorski, da se konačno Kotorska biskupija nađe pod crkvenom jurisdikcijom Barske nadbiskupije shodno praksi u drugih država i da se u rješavanju ovog pitanja uključe relevantni istoričari i pravnici.

Na kraju, želio bih o naznačenoj temi da upriličimo sastanak, jer se smatram pozvanim kao Predsjednik Matice crnogorske – Ogranka Bar, član odbora za gradnju katedrale Sv. Petra u Baru, ali i kao autor knjige „Iz prošlosti Dukljansko – barske nadbiskupije“ čiji je izdavač Barska nadbiskupija.

S poštovanjem,

Mr. sc. Ivan Jovović, dipl. iur

Bar, 17. 06. 2011. godine